

Upraviteljsko: Ljubljana, Kaniževa
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Kaniževa ulica 6. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4., po razmaša-
lih dostavljena Din 5.- mesečno
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopis se ne vrača. — Oglasi po
tarifu.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja.

Turški zunanji minister v Beogradu:

Nam se ni bati presenečenj

Mala antanta in Balkanska zveza bosta solidarno nastopili v pogledu militarizacije Avstrije in glede vseh drugih aktualnih mednarodnih problemov

Beograd, 5. aprila p. Turški zunanji minister dr. Tevfik Ruđi Aras, ki se je na povratku iz Londona, kjer je prisostvoval sejam sveta Društva narodov, ustavil večeraj v Beogradu, je davi odpo- toval v Ankaru. Svoje kratko bivanje v jugoslovanski prestolnici je izkoristil za razgovor in posvet z jugoslovanskim mi- nistrskim predsednikom in zunanjim mi- nistrom dr. Stojadinovićem, s katerim je podrobno obravnaval vsa aktualna vpra- šanja mednarodne politike, zlasti pa vprašanja, ki se neposredno tičejo držav Balkanske zveze.

Pred svojim odhodom je sprejel novi- narje in jim izjavil, da je vselej srečen, kadar more z jugoslovanskimi državniki izmenjati misli o vseh vprašanjih, ki se v prvi vrsti nanašajo na obe državi in sploh na Balkansko zvezo, pa tudi o vse hveljnih evropskih problemih, ki so na dnevnem redu. Kakor vselej, je na- glasil turški državnik, smo tudi tokrat

ugotovili absolutno istovetnost naših po- gledov na vsa aktualna vprašanja in kar se nas tiče, se nam ni bati nikakih pre- senenjenj.

Na vprašanje o posledicah, ki bi jih lahko izzvalo samovoljno postopanje Av- strije, je zunanji minister turške repu- blike izjavil, da je Mala antanta kvalifi- cirana zavzeti svoje stališče o tem vpra- šanju. Pa tudi Balkanska zveza kot vzporedna grupacija Male antante z naj- večjimi simpatijami spremlja delovanje in iniciativno držav Male antante. Vseka- kor je treba upoštevati, da sta dve čla- nici Male antante tudi članici naše grup-acije, tretja pa je zaveznik naših zavez- nikov.

Na vprašanje o stališču, ki bi ga la- hko Bolgarija zavzela glede vprašanja vo- jaških klavzul mirovne pogodbe, je tur- ški zunanji minister izjavil, da ne misli, da bi sofijska vlada nameravala povzeti

takšno iniciativo, ne da bi prej obvesti- a svoje sosedo, ki so o tem vprašanju ne- posredno prizadeti, ker smatra, da že elementarna mednarodna kurtozija na- rekuje, da je treba o vseh važnejših vprašanjih obvestiti sosedo, s katerimi se hoče ohraniti prijateljski odnošaji ter dobro sosedstvo. Takšen način dela bi nikakor ne oslabil razlogov, ki bi jih prizadeta stran navedla za svoje stališče. Vsekakor sem mnenja, da je tako obve- stilo za državo, ki se zanaša na prijatel- stvo svojih sosedov, obveznost, ki se je ne more kar tako izbežati.

Svojo izjavo je turški zunanji minister zaključil z besedami, da ostane optimist kljub vsem dogodkom, ki se zdaj kupi- čijo v mednarodnem političnem življe- nju. Ako nam uspe, da tudi mi pripomo- remo k trumfu miru v Evropi, bomo za- služni za naše države, pa tudi za vse evropske narode.

Predsednik vlade v Sloveniji

Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je večeraj prispel na Bled, kjer ostane preko velikonočnih praznikov

Ljubljana, 5. aprila. r. Z janašnjim dopoldanskim brzovlakom je prispel v Ljub- ljano predsednik vlade g. dr. Milan Stojadi- novič v spremljuju šefov kabinetov pred- sedstva vlade in zunanjega ministrstva ter svoje soprogo in dva hčera. Na kolodvoru so ga pričakovali in pozdravili ban dr. Na- tlačenec s soprogo in vsemi načelniki ban- ske uprave, predsednik občine dr. Adlešič s soprogo, zastopnik škofa, upravnik poli- cije, rektor univerze, zastopniki zbornice za TOI ter razni funkcionarji ljubljanske JRZ. Po pozdravi s prisotnimi, pri čemer sta so- progi g. bana in g. predsednika občine iz- ročili damam g. dr. Stojadinovića krasne šopke, se je predsednik vlade umaknil v svoj salonski vagon, kjer se je nato do

odhoda vlaka razgovarjal z banom g. dr. Natlačenom in predsednikom občine dr. Adlešičem. Odšel je na Bled. Do Kranja je spremljalo g. predsednika vlade tudi več novinarjev, s katerimi se je razgovarjal o splošnem položaju v državi. Izjavil je, da njegov prihod v Slovenijo nima nikakega političnega ozadja, marveč da je prišel sa- mo na odhodi, ki ga je po trudopolni prora- čunski razpravi v Narodni skupščini in se- natu zelo potreben. V Sloveniji ostane pre- ko velikonočnih praznikov. Pri tej priliki bo obiskal razne kraje, zlasti pa one, kjer se izvajajo javna dela. G. predsednik vla- e je danes s svojim spremstvom ostal na Bledu, ter se je nastanil v hotelu Toplicea. Jutri bo napravil izlet na Pokljuko.

Socialni minister Dragiša Cvetković:

„Vsi skupaj otepamo revščino“

Dravska banovina je dobila na račun državne podpore 90 vagonov koruze

Beograd, 5. aprila. a. Minister za social- no politiko in narodno zdravje g. Dragi- ša Cvetković je v zvezi z novim kreditom v znesku 10 milijonov Din, ki ga je vlada odobrila za prehrano pasivnih krajev, iz- javil novinarjem med drugim:

Zaradi dolgotrajne in splošne gospodar- ske krize, po kateri naša država ni nič manj prizadeta kakor vsi ostali svet, je na- stopilo obubožanje vseh slojev prebivalstva. Zato more nerodovito leto škoditi go- spodarstvu naše vasi in spremeniti skoraj vse kraje naše države v pasivne kraje. Danes ni več govora le o zadavah vrbaske in primorske banovine. Pomankanje se čuti po vsej državi. Vpoštevajoč težko fi- nančno stanje države, je vlada storila vse, kar je v danih okoliščinah mogla storiti. Sedaj je vlada odobrila in po svrhu nov kredit v znesku 10 milijonov Din, tako da znašajo doslej odobreni krediti 46 milio- nov Din. Od poslednjega 10 milijonskega kredita je bila porabljena vsota 8.100.000 Din za nabavo hrane, znesek 900.000 Din pa je ministrstvo nabavilo brezplačne na- kaznice, ki se bodo porabile za prevoz od

države preskrbljene hrane in porazdelile srezom in občinam za olajšano preskro- bvanje in pocenitev življenjskih potrebščin. Dravska banovina, ki je prizadeta bolj za- radi sankcij kakor zaradi slabe letine, ker je zaradi zastoja v lesni industriji prišlo ob zaslužek več tisoč kmetih in delavskih rodbin, je dobila 90 vagonov koruze, sav- ska banovina, ki ima poleg prenaseljenega Zagorja pasivno Liko, je obdržala v svojih obsejnih delih prav tako posledice sank- cij. Njej se je dodelilo 288 vagonov koruze. Vrbaska banovina je bila letos najbolj pa- sivna pokrajina v državi in se ji je dode- lilo 346 vagonov koruze. Primorski bano- vini je bilo odobreno 500 vagonov, zetski banovini 541 vagonov. Njej je bilo dano največ, ker je tudi najbolj pasivna banovi- na v državi. Drinska in vrbaska banovina, ki sta bili zelo prizadeti po suši in popla- vah in zato je prva dobila 150, druga pa 125 vagonov koruze. Iz starih razlogov je dobila tudi moravska banovina preko 100 vagonov koruze. Z novim kreditom bo na- bavljena približno 700 vagonov koruze, kar bo zadostovalo za prvo pomoč v prihodnjih mesecih pred novo žetvijo.

Vojvoda in vojvodinja Kentska v Beogradu

Beograd, 5. aprila. AA. Danes dopoldne ob 10. so prispeli v Beograd Nj. kr. Vis. vojvoda in vojvodinja Kentska ter knez Aleksander. Visoke goste so na postaji v

Topčideru sprejeli Nj. kr. Vis. knez na- mestnik Pavle, angleški poslanik Campbell s svojo soprogo ter člani civilnega in vo- jaškega doma Nj. Vel. kralja

Občinske volitve v Ribnici

Ribnica, 5. aprila. Zaradi zdravstve oko- lišne občine s trško občino so bile danes občinske volitve v razširjeni ribniški obči- ni. Vloženi sta bili dve listi, lista JRZ in napredna gospodarska lista. Obe skupini sta napeli vse moči, zato je bila udelež- ba tudi zelo velika. Od 1.346 volilnih upra- vičencev jih je glasovalo 1.040, torej 80 odstotkov. V resnici pa je volilna udeležba še mnogo večja, ker je precejšnje število kro- šnarjev, ki imajo volilno pravico, raztrese- nih po raznih oddaljenih krajih, pa jim ni kazalo, da bi se nalašč za volitve vračali. Napredna lista je dobila 429 glasov, lista

JRZ pa 611. Lista JRZ katere nosilec je g. Onič dobi potemtakem 21. gospodarska lista z nosilcem g. Klunom pa 3 občinske odbornike.

Ležišča boksita pri Ajdovščini

Gorica, 5. aprila. AA. (Stefani). Blizu Ajdovščine so našli velika ležišča boksita. Dolga so 9 km. Strokovna preiskava je do- gnala, da vsebuje ruda velik odstotek alu- minija.

Papen v Jugoslaviji

Zagreb, 5. aprila. o. Snoch ob 19.30 je prispel nemški poslanik na Dunaju in bivši kancelar von Papen s soprogo in hčerko z avtomobilom v Zagreb. Nastanil se je v hotelu »Esplanade«, kjer je prenočil. Danes je odputoval v Dubrovnik, nato pa odputo- je v Grčijo in Egipt, kjer bo ostal preko velikonočnih praznikov. Četudi se zadržuje, da je njegovo potovanje zasebnega značaja, se domnava, da ima neko gotovo politično misijo ter da bo imel v Dubrovniku važne politične sestanke.

Nacionalni šahovski turnir v Novem Sadu

Novi Sad, 5. aprila. o. Snoch je bil v dvo- rani banske palače svečano odprtven II. ju- goslovanski nacionalni šahovski turnir za prvenstvo Jugoslavije, ki se ga udeležujejo poleg najodličnejših jugoslovanskih šahi- stov tudi dva češkoslovaška in en poljski šahovski mojster; navzgor je pa tudi bivši svetovni prvak dr. Aljechin. Turnir je otvori- l predsednik Jugoslovanske šahovske zve- ze g. Stepan Čirić.

V prvem kolu so bile odigrane naslednje partije: Popović : Opočenski remis, dr. Trifunović : König remis, Vasić Pirc : Ne- deljković, zmaga Pirc v 57. potezi, Pelikan : Tomović, zmaga Pelikan, partija Kulžinski : Friedmann še ni končana, bo pa najbrže remis. Nocoj bo igral dr. Alje- chin simultanko proti 40 novosadskim šahi- slom.

Izpitna komisija za strokovne učitelje

Beograd, 4. aprila. AA. Minister za trgovino in industrijo je določil izpitno komisijo za 1936/37 za državni strokovni izpit strokovnih učiteljev ženskih obrtnih in ženskih strokovnih učiteljskih in za državni strokovni izpit za obrtne učitelje na ženskih obrtnih in ženskih strokovnih učiteljskih.

Za predsednika komisije je določen Jo- van Babić, šef oddelka za trgovinski obrtni pouk, člani pa so: za splošni del izpita šime Stuk, nadzornik ministrstva, Jelena Djordjević, ravnateljica državnega ženskega strokovnega učiteljskega v Beo- gradu, in dr. Ljubiša Polić, svetnik mi- nistrstva, za strokovni del izpita: Ange- lina Čitaković, strokovna učiteljica na ženskem strokovnem učiteljsku v Beogra- du, Danica Marton, strokovna učiteljica na ženski strokovni šoli v Beogradu, in Ljubica Knežević, referentka min-istrstva.

Hauptmann še vedno ne da miru

Newyork, 5. aprila. AA. Hauptmannova vdova je prosila upravnika kaznilnice v Trentonu za dovoljenje, da sme sežgati tro- pulo svojega pokojnega moža. Guverner Ho- mann je izjavil, da misterij ubitve Lind- bergovega otroka še zmerom ni pojasnen. Izvedelo se je, da bo zbornica države New Jersey odredila posebno preiskavo proti guvernerju zaradi njegovega stališča glede Hauptmannove afere. Vrhovni državni to- žilec pa bo uvedel postopanje proti Pau- Vendelu, da bi se identificirali ubitve Lind- berghovega otroka, ki so pričrili Ven- dela, da je podal neresnične izpovedi, po katerih naj bi bil on ubil otroka. Sena- tor Moore je izjavil, da je bila obsodba Hauptmanna popolnoma utemeljena. Re- produktivno letve, ki so se je poslužili ubi- telji in v velike število fotografij o tem senzacionalnem zločinu, so izročili krimi- nalnemu muzeju v Washingtonu.

Napetost ne popušča

Zaradi trdnovitosti Nemčije je upanje na uspeh morebitnih pogajanj vsak dan manjše

Pariz, 5. aprila. o. Po splošni sodbi tu- kajšnjih diplomatskih krogov se je medna- rodni politični položaj v Evropi zelo po- ostril. Nemčija uporno odklanja predloge lokarnskih držav ter neče niti slišati o tem, da bi se kakorkoli omejila suverenost Nem- čije v Porenju, bilo tudi samo s simbolič- nim umikom neznatnega dela nemških čet. Prav tako je Ribbentrop danes sporočil od- govor nemške vlade, da pod nobenim pogo- jem ne pristane na to, da bi omejila na- meravano utrjevanje Porenja vsaj za dobo pogajanj. Nemčija sploh odklanja vsakršno koncesijo na račun varnosti Francije in trdnovitost vztraja pri svojih zahtevah in predlogih. V takih okoliščinah bodo tuji morebitna pogajanja ostala brezuspešna. Za Francijo je Porenje kapitalni problem evropske varnosti in v tem pogledu ne mi- li popuščati. Tako se položaj vedno bolj poostreje. V takih okoliščinah tudi Angliji ne bo preostalo nič drugega, kakor da iz- polni svoje obveznosti po lokarnski pogodi- bi ter zagotovi Franciji in Belgiji vojaško podporo v primeru oboroženega konflikta na vzhodni francoski meji. O tem je bila izdana posebna »bela knjiga«, ki vsebuje vse diplomatsko korespondenco, ki se je v tem pogledu vodila med Francijo, Belgijo in Anglijo. Na Nemčijo to nikakor ni vpli- valo pomirjevalno. Nemški tisk danes za- radi tega obširno kritizira postopanje An- glije in ji zlasti zamerja, da je pristala na posvetovanje generalnih štabov, v čemer videli Nemčija očitno grožnjo. Nemški listi že v naprej poudarjajo, da se Nemčija niti ne mra pogajati v senci generalnih štabov. Stojadinović

slji popuščati. Tako se položaj vedno bolj poostreje. V takih okoliščinah tudi Angliji ne bo preostalo nič drugega, kakor da iz- polni svoje obveznosti po lokarnski pogodi- bi ter zagotovi Franciji in Belgiji vojaško podporo v primeru oboroženega konflikta na vzhodni francoski meji. O tem je bila izdana posebna »bela knjiga«, ki vsebuje vse diplomatsko korespondenco, ki se je v tem pogledu vodila med Francijo, Belgijo in Anglijo. Na Nemčijo to nikakor ni vpli- valo pomirjevalno. Nemški tisk danes za- radi tega obširno kritizira postopanje An- glije in ji zlasti zamerja, da je pristala na posvetovanje generalnih štabov, v čemer videli Nemčija očitno grožnjo. Nemški listi že v naprej poudarjajo, da se Nemčija niti ne mra pogajati v senci generalnih štabov. Stojadinović

Abesinci se umikajo

Po porazu neguševe vojske Italijani brez odpora prodirajo proti Desiju

Rim, 5. aprila. AA. Stefani poroča o za- ključni fazi bitke pri jezera Ašangi tele- podobnosti: Abesinci so dali močan od- por, zlasti v odseku, kjer je nastopala pro- ti diviziji alpincev abesinska cesarska gar- da. Divizija Sabauda je zavzela višino vzhodno od Cesab Ezba, dočim je divizija alpincev prodrla na višino južno od Mek- na. Tod so bile zelo krvave borbe. Na kra- ju so Abesinci pognali v beg. Začeli so se umikati proti obronkom pri Adi Asel Ger- ti. Čeprav je tamonje ozemlje zelo težko, je italijansko težko topništvo vendarle pro- drlo do svojih postojank pri Mekanu in od- tod bombardiralo abesinske kolone. Med- tem pa so italijanska letala izvedla zrač- ne napade s strojnimi. Abesinci so pusti- li na bojišču več tisoč mrtvih in ogromno količino vojnega gradiva, od tega 8 topov in veliko število strojn.

London, 5. aprila. AA. Agencija Reu- ter poroča: Vojsna v Vzhodni Afriki se pri- bližuje kritični fazi. Italijani skušajo iz- koristiti sedaj vse svoje sile, da bi priza- dejali še pred pričetkom deževne dobe Abesincem odločilni udarec. Iz Asmare poročajo, da so po štirindesetih bitki pri jeze- ru Ašangi Italijani pognali v beg svo neguševo vojsko in da se Abesinci umikajo v splošnem neredu. Vse italijanske voje- sne sile na severni fronti imajo nalogo, da do skrajnosti iznabijo abesinski poraz. Moto- rizirani oddelki italijanske vojske nepre- stano zasledujejo sovražnika in ga nepre- stano napadajo. Tudi letala neprenehano krožijo nad bežečo vojsko. Prvi in drugi armijski zbor prodirata z vso naglico pro- ti Kvoronu. Oddelki eskarov skušajo pre- hiteti nasprotnika in mu preprečiti pot pro- ti jugu. Pravijo, da je cesar, ko je spoznal, da je izgubil bitko, pobegnil v Desije z majhno četo svoje garde.

Italijanska vojska je po vesteh iz Rima prispela že do obale jezera Ašangi. Proti ašangiškemu jezeru prodirajo tudi askeri in Staracijeva kolona, ki so pred dnevi zavzeli Gondar. Iz Adis Abebe je dobila

agencija vest, da je večeraj popolnoma veli- ka množica Abesincev in Evropejcev iz bojazni pred novimi napadi italijanskih letal zapustila mesto in se utaborila po oko- liških gričih.

Italijanska letala, ki so se večeraj zjutraj pojavila nad Adis Abebo, so krožila cele tričetrt ure nad mestom in so ponovno foto- grafirala posamezne mestne okraje. Dve italijanska letala sta se spustili 60 m nad abesinsko letališče in sta s strojnimi ob- streljevalni hangar, v katerem sta se naha- jali dve letali. Naboji, ki sta jih rabila pri obstreljevanju, so bili vnetljivi. Eno iz- med obeh abesinskih letal je popolnoma zgorelo. Človeških žrtvi pri tem napadu na letališče ni bilo.

V Adis Abebi sami ni bilo posebne pa- nike, čeprav je bil večinski dan in je bilo v mestu polno ljudi. Zadržanje Abesincev napram Evropejcem je bilo odlično in abe- sinska policija v tem pogledu ni imela mno- go dela. Mnogo nedanjen bojnikov je ob prihodu italijanskih letal pograbilo za svoje stare puške in pričelo streljati na na- sprotnika. Prav s tem početjem pa so po- vzročili več nevarnosti prestolniškemu prebivalstvu kakor pa italijanskim letalom.

Med diplomatskimi zastopniki v Adis Abebi je bil dosežen sporazum, da se bo- do smeli vsi Evropejci v primeru nevarnosti zateči na področje angleškega poslanstva. Večje število Evropejcev se je že poslužilo te pravice. Iz mesta so odpeljali vse zaloge bencina. Organizirali so tudi večje četo ga- silcev, ki so jih razdelili na posamezne mestne okraje, da bi bili v primeru po- trebe takoj pri roki.

Kvoram padel

Asmara, 5. aprila. AA. Po informacijah poročevalca Agencije Reuter so danes od- delki prvega armijskega zbora, ki ga se- stavljajo italijanski nacionalni vojaki, zav- zeli Kvoram. Mesto leži na zelo visoki planoti. Splošno se zatruje, da je sedaj Italijanom pot v Desije odprta.

Protest Abesinije pri članicah DN

Zeneva, 5. aprila. AA. (DNB). Abesinski zunanji minister je poslal generalnemu taj- niku Društva narodov naslednjo brzojav- ko:

Abesinska vlada najodločneje protestira pri vseh članicah Društva narodov proti napadu na Adis Abebo, ki so ga večeraj zjutraj okrog 8.50 izvedli italijanska letala. Pri tem so iz nizke višine streljali s stroj-

nicami. Čete so mesto popolnoma izpraz- nile, prav tako ni v njem nobenih obram- belnih sredstev, tako da so sovražna letala mogla leteti zelo nizko. Zato pomeni to ravnanje napad na nezavodovano in neutr- jeno mesto in kaže neizpodbitno voljo so- vražnika, ki je obenem očitna kršitev čl. 25 četrte haške pogodbe iz l. 1907.

Mirovna pogajanja še le po veliki noči

Italija si hoče zasedbo čim več abesinskega ozemlja zagotoviti ugoden položaj pri pogajanjih

Pariz, 4. aprila. o. Današnji listi poro- čajo, da je italijanski delegat v Zenevi Bovas Scoppa izročil tajništvu Društva na- rodov odgovor italijanske vlade na poziv odbora trinajstorič, naj bi Italija v svrhu prčeta mirovnihi pogajanj stopila v stike s predsednikom tega odbora Madariago. Ita- lijanska vlada se je izjavila pripravljeno odzvati se pozivu, vendar pa še le po Ve- liki noči. Vse kaže, da hoče Italija izko- ristiti položaj v Abesiniji in zasesti čim več abesinskega ozemlja, da bi si na ta na- čin olajšala svoj položaj pri bodočih mi- rovnih pogajanjih. V Zenevi so zaradi te- ga sprejeli odgovor italijanske vlade s pre- cejnijim nezadovoljstvom. Nasprotno pa je zbudila nevoljo v Rimu vest, da je pred- sednik sankcijskega odbora odgodil sesta- nek tega odbora, ki bi se imel prvotno vršiti še pred Veliko nočjo. V italijanskih krogih so se nadejali, da bo odbor še pred pričetkom mirovnihi pogajanj sklenil ukini- teti sankcij proti Italiji. Odgoditev obo- ra je motiviral predsednik Vasconcelos s tem, da je treba počakati na uspehe posre- dovalne akcije odbora trinajstorič. V ita- lijanskih krogih vidijo v tem celo grožnjo, da bo odbor osemnajstorič v primeru ne- uspeha posredovalne akcije Madariage skle-

nil morda celo poostrety sankcij proti Italiji.

Nenadno sklicanje odbora trinajstih

Zeneva, 5. aprila. o. Snoch je bilo odpo- slano članom odbora trinajstorič vsebilo, da se v sredo ob 11. dopoldne zberejo v Ze- nevi. Sklicanje odbora trinajstih je izzvalo v mednarodnih političnih krogih pravo sen- zacijo, ker ni nihče pričakoval, da bo prišlo do tega sestanka še pred veliko nočjo. Tu- kajšnji krog so prepričani, da je to izpo- slovala angleška vlada zaradi poslednjih ve- likih uspehov italijanske vojske v Vzhodni Afriki. Splošno ugotavljajo, da so vojaški uspehi v Vzhodni Afriki toliko, da je zdaj že zares ogrožena abesinska neodvisnost. Angleški krog so mnenja, da je zaradi tega že skrajni čas, da se odbor trinajstorič spet sestane, in da Društvo narodov meri- tornu odloča o italijansko-abesinskem spo- ru. Vsekakor se nihče ne ve, ali bo odbor trinajstorič zahteval nadaljnje izvajanje sankcij, ali bo odredil petrolejske sankcije proti Italiji, ali pa bo pospešil mirovna po- gajanja med Italijo in Abesinijo.

Sportna nedelja

Državno prvenstvo v cross countryju

Prvenstvo moštev si je priborilo Primorje ter s tem preprečilo Iliriji tretjo zaporedno zmago — Tudi kot posameznik je zmagal Primorjaš Krevs — Odlična organizacija

Po jako uspelem ljubljanskem prvenstvu v cross-countryju se je včeraj vršilo državno prvenstvo, ki je kakor se je splošno predvidevalo, pokazalo, da ljubljanski tekmovalci nimajo nobenih težav na dolgih progah. Najostrejša borba se je razvila med dosedanjim dvoletnim državnim prvakom Ilirijo in njegovim najostrejšim tekmečem Primorjem, ki se je končala z zmago Primorja. Primorje je s tem prekinilo dve zaporedni zmagi Ilirije ter si je pridobilo častni naslov državnega prvaka tako v moštvu, kakor tudi v posamezniku.

Poudariti je treba, da je bilo tekmovanje brezhibno organizirano, kakor morda še nikdar doslej na državnem prvenstvu, kar je omogočilo nemoten in pravilen potek celotne prireditve. Glede na različen predlog obeh najzvišjih predstavnikov za prvo mesto — Ilirije in Primorja, — ki sta predlagali hribovito odnosno ravninsko progo, sta

SAVEZNA DELEGATA DOLOČILA PROGO

ki je potekala po ravnem in hribovitem terenu, torej srednjo pot med obeh predlogoma. Start je bil na igrišču Korotana na Rakovniku. Proga je nato vodila od igrišča proti Dolenjski cesti, od koder je zavila pri vhodu v gostilno »Plankar« na poljsko pot in je vodilo mimo obeh večjih ribnikov okoli zadnjega bajeja proti žerjavovi vili. Nekaj časa je potekala ob potoku, nato se je na dvignila in vodila skozi in ob robu gozda skoro do konca doline. Od tod se je vračala po poti mimo smučarske skakalnice spet na igrišče. Proga je vodila spočetka okoli 700 m po ravnem, nato približno 800 m po valoviti, tem svetu z manjšimi vzponi in padci, zadnji del pa je bil spet raven z izjemo končnega dela, kjer se je proga nekoliko vzpela na višino Rakovnika in se od tam spustila proti igrišču.

Višinska razlika je znašala sicer le 10 do 15 m. vendar je bila proga po izjavi trenerja Kleina in tekmovalcev dokaj težka. Merila je točno 2500 m. katero progo je bilo treba preteči štirikrat. Prireditelji — odbor za izvedbo liahkoatletskih dvomatchev so izborni rešili svojo nalogo. Proga je bila trasirana po vzoru smučarskih prog z zastavicami, na važnejših mestih so bile postavljene kontrole, skupno 15, kar je omogočilo popolnoma regularno tekmovanje. Pred pričetkom tekme je rehel dež nekoliko zmajal zemljo, kar je znatno otežilo tekmovanje in so bili doseženi časi več kakor zadovoljivi.

Start je bil točno ob 11.25. Pred pričetkom tekmovanja je delegat JZSS g. Kermanner pozdravil prisotne tekmovalce in funkcionarje ter zastopnika bana g. podbana dr. Majena, zastopnika komandanta divizije podpolkovnika Šarnbeka ter zastopnika župana dr. Kamašča. Savezni delegat g. Megušar je nato tekmovalcem razložil progo. Tekmovalci so se razvrstili po vrsti po klubih. Maraton (Maribor), Ilirija, Primorje, Železnikar, Jugoslavija (Celje), Maraton (Zagreb), Slova in Slavija (Varaždin). Skupno je nastopilo 45 tekmovalcev, od teh 4 kom. pletna moštva po 6 tekmovalcev.

POTEK TEKMOVANJA

Na znak starta so vsi tekmovalci istočasno. Z igrišča Korotana se je lahko zasledoval skoro celoten potek tekmovanja ter so bili številni gledalci ves čas poučeni o redosledu. Takoj se je izcimila vodilna skupina, obstoječa iz Bručana (Ilirija), Kanglerja (Železnikar), Doršiča (Maraton), Krevsa (Primorje), ki je ostala skoraj ves čas na vodstvu. V istem redosledu so prišli prvi na igrišče in nato izginili za hšami ob Dolenjski cesti. Vodilna skupina je ostala skoro do konca neizpremenjena. Vodstvo je prevzel Bručan, sledil mu je tesno za petami Krevs, za njima pa Kangler in Doršič ter v nekoliko večji razdalji bratje Starmar. Pri predzadnji predaji se vrstni red še vedno ni izpremenil. Bručan in Krevs sta vodila še nadalje ter sta dobila znaten naskok pred Kanglerjem, ki so mu v razdalji okoli 100 m sledili bratje Starmar. Na zadnjem delu proge je Krevs, ki se mu je poznal dober zmoški trening, prehitel Bručana in dobil znaten naskok ter je z razliko okoli 200 m sigurno rezal cilj kot prvi. Drugo mesto je zasedel Bručan, ki mu je sledil v razdalji okrog 200 m Kangler.

REDOSLED NA CILJU

Doseženi čas je bil spričo dokaj težkega terena izvrstn. Krevs je rezal cilj v času 35:37, 2. Bručan 36:07, 3. Kangler 37:09, 4. Doršič (Maraton, Zagreb) 37:13, 5. ki je tekmoval kot posameznik, 5. Starmar Adolf (Ilirija) 37:45, 6. Starmar Ivan (Sloga) 37:46, ki je isto tako tekmoval kot posameznik, 7. Dolinšek (Korotan) 37:48, ki je startal izven konkurence, 8. Krpan (Primorje)

PRI LJUDEH VIŠOKE STAROSTI, KI TRPE NA NEREDNEM IZTREBLJANJU, nudi čisto naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica, užita redno 3-4 žlice dnevno skozi 8 dni, zaželjeno izčiščenje in s tem trajno olajšanje. Zahtevajte povsod

FRANZ - JOSEFOVO

vodo!

igi. neg. 8 m. 1936/36

37:51, 9. Starmar Lado (Ilirija) 38:18, 10. Cavič (Slavija, Varaždin) 38:31, (poedinec), 11. Perc (Primorje) 38:51, 12. Kvas (Ilirija) 38:56, 13. Srakar Franc (Primorje), 39:16, 14. Strucelj (Maraton, Maribor) 39:44, 15. Srakar Ivan (Primorje).

Na cilj je prispelo skupno 41 tekmovalcev. Ke so nekateri klubi nastopili le v konkurenci posameznikov, so se klubi kot moštva tekmovali so le Primorje, Ilirija, Železnikar in Maraton (Maribor), plasirali v naslednjem vrstnem redu: 1. Krevs (Primorje), 2. Bručan (I.), 3. Kangler (Z.), 4. Starmar A. (I.), 5. Krpan (Prim.), 6. Starmar L. (I.), 7. Perc (Prim.), 8. Kvas (I.), 9. Srakar Fr. (Prim.), 10. Strucelj (Maraton), 11. Srakar Iv. (Prim.), 12. Straub (Zel.), 13. Hermovšek (Mar.), 14. Goršek (Prim.), 15. Pirš (I.), 16. Osterman (I.).

Klasificirano se je v vsakem moštvu po šest tekmovalcev. Na prvo mesto se je plasiral Primorje, ki je zasedlo prvo, peto, sedmo, deveto, enaisto in štirinaisto mesto ter doseglo skupno 47 točk. Drugo mesto je zavela Ilirija, katere tekmovalci so se plasirali na drugo, četrto, čisto, osmo, petnaisto in šestnaisto mesto, kar da skupno 51 točk, tretji je bil Železnikar (Maribor) s

97 četrti pa Maraton (Maribor) s 105 točkami.

Kot posamezniki so se plasirali: 1. Krevs (P) 35:37, 2. Bručan (I.), 36:07, 3. Kangler (Z) 37:09, 4. Zmagovito moštvo Primorja je nastopilo v postavi: Krevs, Krpan, Perc, Srakar F., Srakar I. in Goršek. Ilirija pa v postavi: Bručan, Starmar A., Starmar L., Kvas, Pirš in Osterman.

Rezultati so bili razglašeni v gostilni »Plankar«, kjer je savezni delegat g. Megušar razdelil nagrade. Primorje je kot državni prvak v moštvi prejelo prehodni pokal bivšega bana dr. Marušča. Krevs pa kot zmagovalec poedinec prehodni pokal bivšega župana g. dr. Puca. Letos je bilo peto državno prvenstvo v cross-countryju. Prvo leto 1932 v Ljubljani je zmagalo kot moštvo Primorje, kot posameznik pa Tučan (Hašk), naslednje leto je v Mariboru zmagalo ponovno Primorje, kot posameznik pa Krevs. Leta 1934 je v Zagrebu zmagala Ilirija, kot posameznik pa Bručan, lani v Celju kot moštvo ponovno Ilirija, in kot posameznik ponovno Bručan. Letos je Primorje prekinilo zaporedni zmagi Ilirije in je zmagalo kot moštvo, kakor tudi pri poedinih.

Revija nogometašev na Primorju

Zaradi slabega vremena so nastopila štiri mesto šestih moštev — Juniorji so dali dobro partijo, prvi moštvi pa naravnost lepo igro

Včeraj popoldne se je vili dež in pokvaril pričakovanja. Nogometaši so sicer bili do zadnjega na terenu, občinstva pa je bilo samo za polno tribuno, kamor so se v dežju zatekli skoraj vsi Organizatorno je prireditev uspela, še bolj sportno, ker sta igri bili res na znatni višini, gmojni efekt je ostal za pričakovanjem, kar prirediteljem gotovo ni šlo v račun.

Pomladdek

Je spored otvoril, z zakasnitvijo sicer, ker se je čakalo na izboljšanje vremenskih prilik, ki ga ni hotelo biti. Naraščaj je nastopil v rdečih in črnih barvah ter je ostalo srečanje z 1:1 (1:0 za rdečo) reš. Videti je bilo, da je med naraščajniki precej obetajočih talentov, ki se bodo ob primerni negi pod bodočim strokovnim vodstvom gotovo dobro razvili.

Beli : belo-rdečim 2 : 0 (0 : 0)

Beli: Logar, Jug, Bertonec, Šinkovec, Kukanja, Lah II, Šlamberger, Grintal, Pl. kič, Jež, Zemljčič.

Proti pričakovanju so dali prav dobro igro. Imeli so boljše obrambo, ki je v izjemno par potez v prvem delu igre distila vse, tako da Logar v голу ni imel niti najmanjšega dela. V začetku je srednja vrsta nekam zastajala in se nikakor ni mogla uvrstiti v celoten okvir moštva, toda že proti koncu prvega polčasa, še bolj tekom drugega polčasa se je povzpela na zavidno višino, Kukanja je dal eno svojih najboljših iger, s točnim placementom in s izbornim startom je povsem raztrgal nasprotnikov napadalni trio, s preciznim dodajanjem je bil izredno koristen svojemu napadu. Ta je bil odločno boljši ob belo-rdečega. V trju ni povsem držal koraka Grintal, zato se pa odlično razumela Plikič in Jež, v tem napadu je bilo vsaj po pol krila na vsaki strani, kakor so bila sicer ta mesta najšibkejša zasledena. In streljal je ta napad mnogo ter opasno!

Belo-rdeči: Rožič, Hasal, Luce, Sočan, Slamič, Boncelj, Janežič, Lah I, Pepček, Pupo, Jug.

Vsaj na papirju naj bi bilo to moštvo po svoji srednji vrsti močnejše od nasprotnega. Toda ta pričakovana premoč se je očitvala samo v začetni četrt uri, kajti kmalu je vprav srednja vrsta položila orožje pred izredno agilnim belim napadom. Obramba je imela poslej polne roke dela in je prihajala na vrsto kompletni obrambni trio. Mnogo prilike za efektne parade je imel Rožič, ki je pokazal svojo odlično kvaliteto. V splošnem pa belo-rdeči od ča daleč niso bili tako homogeni in vigrani kot beli nasprotnik, napad je sprva oprizoril nekaj divnih napadnih akcij in jih tudi primerno zaključil, dosegel pa je le to, da je dal Rožiču priliko, da pokaže svojo umetnost: pozneje pa je povsem razpadel v pet igralcev, ki jih nihče ni mogel več povzati. V splošni oceni, in za to gre pri tej

Podsavazno prvenstvo

Na sporedu podsavaznega prvega razreda sta bili samo dve tekmi. Celjani so šli v Kranj po revanšo in so odneali na pol oelo kožo. Korotancem so odčepnili eno točko, kar je za njihovo tretje mesto v tablici toliko kot dovolj. Dasi je bila s strani tekma v Kranju kolikor toliko važna, je bila celjska prireditel, povratna tekma med Atletiki in Čakovčan' še mnogo važnejša, ker je v mariborski skupini vprašanje drugega mesta in udeležbe v finalu za podsavazno prvenstvo še povsem odprto. Atletiki so imeli poslednjo zrelo priliko, ker so igrali svojo zadnjo tekmo doma. Čakovčane so v samem Čakovcu nespiz zato so se jim tudi v tem srečanju pripisovale večje šanse. Toda Čakovčanom je uspel udarec, novimeli so Celjanom s tesno zmago doma utrpelo škodo. Z devetimi točkami so trenutno na drugem mestu, najbrže bo pa tudi pri tem ostalo.

LJUBLJANSKA SKUPINA

Primorje	7	6	1	0	24:7	13
Hermes	7	5	1	1	26:8	11
Celje	7	3	1	3	10:18	7
Korotan	7	2	1	4	15:21	5
Ilirija	8	0	0	8	0:21	0

MARIBORSKA SKUPINA

Železnikar	7	5	1	1	18:10	11
Č. S. K.	8	4	1	3	22:17	9
Maribor	7	3	1	3	10:13	7
Atletiki	6	3	0	3	13:19	6
Rapid	8	1	1	6	18:22	3

ČSK : Atletiki 5 : 4 (3 : 1)

Celje, 5. aprila
Danes popoldne se je odigrala na igrišču Atletikov pred približno 300 gledalci podsavazna prvenstvena tekma med Čakovčani in celjskimi Atletiki, v kateri so gostje po trdi borbi tesno zmagali.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24 Danes ob 4., 7% in 9% uri Telefon 21-24

NAJVEČJA GLASBENA SENZACIJA SEZONE
FENOMENALNI BARTON

Nelson Eddy in Jeanette Mac Donald
v opereti

PRINCESA „INKOGNITO“

Gostje so postavili na polje uigrano enajstorično z mnogo odločnejšim in enotnejšim napadom nego Atletiki, ki so bili preveč neodločni v svojih akcijah.

Igra je bila prvih 20 min. izenačena. V 10. min. prodreta po lepem napadu Atletikov Schuh I in Krempuš do gola, toda Krempuš zastreljo iz razdalje 2 m. V 22. min. odbije domači vratar dva strela z roko, nakar pa pošlje Megla žogo v mrežo ter postavi 1 : 0 za ČSK. 3 min. kasneje povisla Bejohnik na 2 : 0 za ČSK. V 33. min. prodre Schuh I do gola in pošlje žogo v mrežo. Rezultat 3 : 1 za ČSK ostane do odmora neizpremenjen.

Po odmoru zakrivi domači branilec Schneider lasten gol, tako voči ČSK s 4 : 1. Minuto kasneje zabije Kožel po lepi akciji Atletikov drugi gol za domače in zniža na 4 : 2. Atletiki popuščajo in v 16. min. povisla Hrebek na 5 : 2. V 30. in 34. min. dvikata sodnik dve enajstmetrovki proti gostom, s katerim postavi Kožel končni rezultat 5 : 4. Atletiki se zneajo pred koncem se jim sicer nudi lepa prilika za izenačenje, ki na je ne izkoristijo.

Tekma je trpela zaradi dežja in blatnega terena. Sodil je objektivno g. Černernik iz Ljubljane.

V predtekmi je rezerva Celja porazila rezervu Atletikov z 8 : 3 (6 : 0).

Korotan : Celje 2 : 2

Kranj, 5. aprila.
Danes so Celjani dali revanšo Korotancem za njihov nedavni poraz v Celju, kjer so morali kloniti z 0 : 2. V povratni tekmi Kranjčanom ni uspelo, da bi povrnilo naspotniku mlo za drugo: tekma je ostala z 2 : 2 neodločena. S tem rezultatom so Celjani ohranili dosedanje distanco med seboj in Korotanom.

Tekmo je sodil g. Sketelj.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Prvenstvo: Hašk : Concordia 7 : 1 (1 : 1), Slavija (Varaždin) : Hajduk (Zagreb) 5 : 1 (2 : 0).

Beograd: BSK : Austria (Dunaj) 2 : 2 (1 : 0), 5000 gledalcev.

Dunaj: Madžarska : Avstrija 5 : 3 (3 : 1), 45.000 gledalcev. Prvenstvo: FAC : Ha-

skoah 5 : 1 (3 : 1).
Curih: Italija : Švica 2 : 1 (1 : 0).
Novara: Italija II : Švica II 2 : 0 (0 : 0).
Praga: Prvenstvo: Slavija : Židenice 3 : 0 (1 : 0), Sparta : Viktorija Plzen 10 : 1 (4 : 0), Moravska Slavija : Zatec 4 : 1 (3 : 1), Prostějov : Bratislava 3 : 0 (2 : 0), Kolín : Nachod 5 : 1 (1 : 1), Plzen : Kladno 8 : 4 (3 : 2).

Oni fotografi, ki so na včerajšnjem cross-country državnem prvenstvu fotografirali na progi ali na cilju se neprošajo, da pošljejo za nagrado tekmovalce za »Olimpijski sport« v Zagrebu dobro uspele posnetke na naslov Rajko Kos, Dvojakova 3 ali M. Megušar, Prekmurska 1 najkasneje do toka zvečer ali po pošti do srede jutraj, ker se morajo slike že v sredo odposlati v Zagreb.

Od 1. do 10. aprila

lahko kupite pri nas razne stole, posebno vrtno, ležalne, sklopne in vsakovrstne sobne stole po izredno znižanih cenah. EDINSTVENA PRILOŽNOST.

REMEC Co.
Ljubljana — Kersnikova ulica 7.

Maribor preko nedelje

Maribor, 5. aprila

Nedelja občnih zborov

je bila za Maribor današnja cvetna nedelja. V Narodnem domu je bil zbor mariborske sokolske župe o čemer poročamo na drugem mestu. Tukašnja podružica UJNZB je imela popoldne v Unonu redni občni zbor. Zaslužni predsednik Jože Vokac je podal poročilo o delu in uspehih organizacije v pretekli poslovni dobi. Tajniško poročilo je podal Otersnel, blagajniško Pilej. Članov šteje organizacija 1566 (za 179 več kakor prejšnje leto). Pri volitvah je bil pretežno izvoljen dosednji odbor z Jožetom Vokacem na čelu.

V hotelu »Orluc« je bil prav tako dopolne redni občni zbor Zdravnega trgoveca za mesto Maribor, ki ga je vodil poštvalni predsednik Ferdo Pinter in podal poročilo o stanju trgovstva. Sledilo je zanimivo poročilo predsednika Zbornice za TOJ Jelačina. Iz poročila Skaze je razvidno prizadevanje združenja za blagor članstva. Poročilo blagajnika Zidanška izkazuje v preteklem letu 113.636 dinarske dohodkov in 113.133 Din izdatkov. Novi proračun je določen na 110.420 Din dohodkov in toliko izdatkov.

Sledilo je čitanje predlogov uprave, ki so bili vsi sprejeti. Tudi se je sprejela sprememba pravil. O predlogih uprave se je razvila živahna debata zlasti glede predloga, ki pravi, nas se uprava združenja pooblasti, da podpisuje 50.000 Din deležev za gradnjo nove tržnice. Občinski svetnik Sluga je ob tej priliki sporočil, da je mestni svet sklenil, da bo mestna občina prihodnje leto stavila v proračun znesek za gradnjo nove tržnice, ki jo bo občina zgradila pri državnem mostu.

Udeleženci mariborske železničarske konference

so v soboto popoldne napravili izlet na Pohorje, zvečer pa jim je mestna občina priredila banket v postajni restavraciji. Po zdravni govor je imel mestni predsednik dr. Juvan, zahvalila pa sta se v imenu avstrijske delegacije dr. Scheibl, za jugoslovnsko delegacijo pa dr. Vučin. Preko slovenske delegacije je govoril mestni svetnik Sluga, ki je ob koncu govoril o mestni občini in o njeni prihodnosti. Jutri se konferenca nadaljuje in bo zaključek najbrže v torek ali sredo.

Mariborsko strelsko okrožje

V spodnji dvorani Kazine je bil dopolne redni občni zbor mariborskega strelskega okrožja, ki ga je vodil posele vodeči podpredsednik dr. Vauhnik, ki je med drugimi pozdravil mestnega poveljnika generala Milenkoviča. Obširna poročila so podal dr. Vauhnik, tajnik narednik Varšek in blagajnik ravnatelj Rajko Boltavzer. V okrožju je organiziranih 45 strelskih druščin s 1400 člani. Pri volitvah se je izvolilo pretežno dosednji odbor z novim predsednikom generalom Milenkovičem na čelu. Vdanostna brzojavka se je odposlala Nj. Vel. kralju Petru II. pozdravni brzojavki pa ministru vojne in mornarice in beograjskemu savezu.

Pojasnen vlom v mesarijo

V noči na 26. februarja je bil izvršen v Medvedovo mesarijo v Sp. Radvanju vlom ki je bil doslej nepojasnjen. Včeraj pa se je studenjskim orožnikom posrečilo, da so iztaknili 23 letnega zidarskega pomočnika Jožefa Rubina iz Lufomera, stanujočega v Sp. Radvanju in 38 letnega zidarskega pomočnika Henrika Migliča iz Radvanja, ki

sta pri zasliševanju priznala vlom. Izročili so ju sodišču.

Najdba ukradenega avtomobila

Včeraj jutraj je na Grajskem trgu izpred nekega lokala izginil avto poslovodje Friderika Müllerja. Policija je takoj začela poizvedovati in so avtomobil našli popolnoma razbit v nekem obcestnem jarku v bližini Kamnice. Preiskava se nadaljuje.

Manifestanten zbor obmejnih Sokolov

Današnji lepo obiskani občni zbor mariborske sokolske župe je bila prisrčna manifestacija za vzvišeno sokolsko misel, ki si ob severni meji pridobiva zmerom več pripadnikov. Zbor je vodil zaslužni starosta dr. Milan Goršek, ki je v uvodu toplo zdravil navzočne delegate.

Ogromno delo, ki ga je izvršila v pretekli poslovni dobi mariborska sokolska župa, je razvidno iz izbranih poročil delavneega župnega tajnika Mihajla Dojčinoviča, poedinih okrožij, župnega načelnika Komaca, predsednika župnega četnega odseka dr. Kovačiča, zdravstvenega referenta dr. Černiča, župnega socialnega referenta Lenarta in župnega statističarja Degna. Mariborska sokolska župa je štela v preteklem letu 52 društev in 55 čet. Ob koncu l. 1935. je bilo v poedinih četah in društvih včlanjenih 18.725 pripadnikov (8404 članov in članice. 2032 naraščajnikov in naraščajnice in 8289 otrok). Sokolske domove imajo društva v Dravogradu, Framu, Guštanjju, Lambušu, Ljutomeru, Murski Soboti, Muti, Vuzenici, Oplotnici, Rušah, Slovenjgradu. Središču in Studenicih. Zorke je poročal o blagajniškem stanju in je zmaš denarni promet preko pol milijona Din. V zvezi s poročili se je razvila živahna diskusija zborovalcev, ki je pokazala resnično vnetje za sokolsko delo ob meji.

Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosednji odbor. Našo hralbo vojsko sta zastopala na obnem zboru mestni poveljnik general Milenkovič in garnizionar podpolkovnik Nikolič, savezno upravo je zastopal dr. Pipenbacher. Z obnega zbora je bila poslana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. pismena pozdrava pa se pošiljajo nadstarosti Ganglu in generalu Putnikoviču.

Objave

Verdijev »Requiem« se začne izvajati jutri v torek točno ob 20. Prosim, naj občinstvo blagovoli to upoštevat.

Nocojšnji koncert Glasbene Maticе ljubljanske, na katerem bi se moral izvajati Lisztov oratorij Kristus, je preložen in bo po velikonočnih praznikih. Kupljene vstopnice ostanejo v veljavi. Natančni datum se objavi še ta teden.

Srajce za gospode, spodnje hlače, ovratnike, kravate, nogavice, narejene pri F. I. Goršarin, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Nit nimate večjih stroškov, če si za veliko noč nabavite izvrstno specialiteto Klefšovo šunko, ki vam jo dobavi trdka Fr. Kham nasproti kina Uniona, telefon 28-63.

Teden dni filma

Kako so snemali prvi ameriški Kiepurov film

Film »Daj mi to noč!«, ki mu je snov vzeta iz romana Jacquesa Bachracha in ki je prvi ameriški film, pri katerem je so. deloval sloviti poljski tenorist Jan Kiepura, se je snemal štiri mesece. Glavni vodja snemanja je bil Ernest Lubitsch, a režiral je delo Alexander Hall. Glasbene točke je skomponiral dunajski skladatelj Korngold. Glavno vlogo ribiča iz Sorrenta igra Jan Kiepurov. Prva snemanja so se izvršila v studiju, a ostala na obali Tihega morja, kjer je Paramount v majhnem zalivu zgradil italijansko mesto — posnetek Sorrenta s tipičnim italijanskim prebivalstvom v živahnih ribiških nošah. Gradnja Sorrenta je stala preko 60.000 dolarjev, a stroški za bivanje in snemanje v tem mestecu so znašali okoli 20.000 dolarjev dnevno. Po splošnem mnenju filmskih poznavalcev je to najboljši Kiepurov film, ki je bil dostojno napravljen.

Mnogi prizori v tem mestecu so bili na griču, ki je bil pristen samo z morja. Paramount je dal zgraditi velika dvorala za prenos materiala in posebna velika dvigala za ljudi. Posnetki na vodi in na griču so bili izvršeni s pomočjo posebnega, nalašč v to svrhu konstruirane.

ga aparata za snemanje iz neposredne bližine.

V času snemanja filma »Daj mi to noč!« je bil Kiepurov izredno mnogo zaposlen. V oddih so mu bile samo nedelje, ko se je solčil in kopal v mestecu snemanja ali pa v Santi Monici 10 km od Hollywooda.

Vsebina filma je v kratkem nastopna: Antonio (Kiepurov) je ribič v Sorrentu in znan kot dober pevec. Njegov najboljši tovariš je Tomasso. Nekaj večer poslušata Antonio in Tomasso v operi tenorista Forcellinija. Nezadovoljna z njegovim petjem mečeta jaja vanj. Stražniki ju hočejo prijeti, a pobegneta. Skrivajoča se na t. rasi velike vile poslušata petje dekleta z divnim glasom. Pevka Marija se vadi za novo opero »Romeo in Julija«. Kot Romeo bi moral nastopiti Forcellini, ki pa se spreje z Marijo in izjavi, da ne bo pel.

Antonio in Tomasso spita vso noč v vaški cerkvi v strahu pred policijo. Zjutraj čuje Marija Antoniovo petje. Očarana od njegovega glasu ga hoče spoznati, toda v tem aretirajo Anconia stražniki.

Marija odvede komponista Bonettija in impresarja z zapora, da bi čula Antoniovo petje. Oba sta očarana od Antoniovega lepega glasu. Antonio ju je ponudil vloga Romea. Mladici ribič se pripravi za vlogo in Marija mu pomaga. Med Antoniem in Marijo se razvije ljubezen, a skladatelj Bonetti se zaupa Antonio, da bo poprosil Marijo za roko. Antonio noče onesrečiti moža, ki mu je pomagal, zato pobegne. Ker za Romea zdaj spet ni tenorja, se znova pogodi s Forcellinijem. Ko Antonio dozna, da Marija ljubi samo njega in da ga bo na odru nadomestil Forcellini, gre s tovarišem Tomassom v opero. Forcellini poje tako slabo, da posetniki zapuščajo gledališče. Med prizori primeta Antonio in Tomasso Forcellinija in mu odvzameta njegov kostum. Antonio stopi na oder in odlično poje svojo vlogo. To mu je toliko lažje, ker mu je partnerica ljubljena Marija. Opera zvezdnica in bivši ribič se združita za vedno.

Ta film, poln prirodnih lepot in melodioznih glasbe, se bo predvajal v Elitnem kinu Matije na velikonočne praznike.

zacije nemškega veleposlana; možje so zastajali daleč za njo. To novo ženo je navedla množica, možka in ženska, iskreno sovražila. In to iz razumljivih razlogov: ona jim je bila v vsakem oziru nedosegljiva.

Zdaj, ko je ta tip nemške žene skoro popolnoma izginil s površja, je sovražnim lakajskim dušam odleglo. Povsem dobro se bodo počutili šele tedaj, ko bodo iztrebili poslednji eksemplar razumne, duševno in telesno negovane ženske in na njeno mesto postavili strašilo, ki »spolno vzvetoletu in čistokrvno išče življenjskega tovariša« po časopisnih oglasih.

Priprave za vzgojo ali bolje vzrejo takih deklet so že v polnem teku. V uradnem glasilu delavskih organizacij (»Arbeitsmann«) je izšel predlog o novih »spartan-skih zahtevah«, ki naj se uveljavijo pri vzgoji deklet. Pravijo, da prvi dekleta morajo biti v delavskih taborniških posebnostih vzgojena, ne da bi utemeljevali, zakaj. Dekleta se morajo navaditi, da spe na slomnjakah, da se oblačijo v najpreprostejši obleko; perilo bodi iz grobe platna, individualna nečimurnost se jim mora izbiti iz glave, odpovedati se morajo negi telesa in lepoti in resignirati na vse telesne užitke.

Prav v takih izbljuvih se najbolje razodeva okus in duševnost lakajev, ki so uzurpirali javno mnenje Nemčije.

Iz akvaristove torbe O drsti in toplih vodah

Prav zdaj za časa vstajenja, za časa preporoda in naravi vidi akvarist, ko opazuje reke in potoke, marsikaj zanimivega. Čisto zagleda na plitvinah večje skupine krapovcev in živahnih vrvenje. Neredko mole ribe kar v kupih svoje hrbe napel iz vode. Sicer tako plašljive so za časa drsti zelo neoprezne in mnoge store zaradi tega svoj konec v kuhinjskih ponvah. Odrasle ribe nekaterih vrst imajo bele pike po trupu, in ko jih izvirajo, vidimo, da so te pike majhni trdi stožci, tako zbrane drstne bradavice. Drstitev se nujen in poher se nam je treba čuvati, ker je meso nežulno in ulegne postati vzrok obolenj. Sploh je meso drstitev se rib manj okusno. Pustimo torej ribice, da se zdrste, saj pri tem poslu si želi tudi vsaka druga živalca svoj mir.

Doslej smo bili prepričani, da se je mnenje »Lola vulgaris L.« že poslovljalo v našega Barja, to pa na podlagi izjav ribičev, ki ga zadnjih 15 let niso nikjer zalotili. G. Lichtenberg je pa zadnjič vlovil med Lipo in Podpečjo dva, kar nam daje nado, da si pri akvariranju in izlivih blistrskih potočkov v Ljubljano vlovimo takega mladitca, ki je v prvem in drugem letu svojega morskega življenja za akvarij prav prikladen. Sploh so pa menki lepe ribice; prožni trup in vsa vnanost jih priporočata. Zahlevajo pa vodo, ki je polna kisika. Njih drst je že davno končana.

Znano je, da tu in tam v Sloveniji izvirajo vodice, ki nas spominjajo na poslednje pojave vulkanov na našem ozemlju za časa terciarja — dobe, ki prav za prav ni tako daleč od naših dni, če vzamemo, da je čas le relativen pojem. V kolikor smo doslej obveščeni, je v ljubljanski okolici le eno mesto, kjer bi se lahko gojile toplotne vodice in kjer ne pade temperatura niti petimi izpod 15 stop. C. a to je izvir pri Vikičah pod Smarno goro. Žal je obseg luže zelo majhen, poleg tega ga pa uporabljajo vaščanke za pranje perila in za koristno nožno kopel tudi pozimi. Vsi ostali topli izviri, to je pri Podborštu, Vojkem in Sv. Pavlu niso za toplotne vodice, ker se topla voda, kolikor je je, takoj ko izstopi, pomeša z mrzlo. Agilni odbor kluba ljubljanskih akvaristov se že dalje časa zani-ma za prej omenjeno lužo in prej ali slej se bo morda iz tega zanimanja izcimilo kakšno večje betonsko korito za odzgo toplotne vodice. Preteklega leta je bilo spuščeni v ta izvir okoli 40 gambuzij (Gambusia affinis), vendar se ti živorodni zobokrapovci niso razmnožili, ker ni dovolj rastlinja, kjer bi se mladitci poskrili in so jih, ko so komaj zagledali luč sveta, pojedli sami starši ali pa pisanci, kleni in kle-niši, pupki, žabe in njihovi paglavci. Od 40 odraslih živalc je ostalo le še 20. Gambuzije so kakor znano ribe, ki se lotevajo s posebno slastjo ičim mrzličarja. prilagode se pa razmeroma naglo tudi mrzli vodi, zaradi česar bi se lahko udomačile tudi na Barju.

Verjetno je, da se bodo zaplodili v naših vodah svetlikavci ali navadni peškov-

ei in somiči, ki so sicer v Ameriki doma. Ribe, ki bi jih mogli se gojiti na našem Barju in ki to zaslužijo zaradi svoje lepote, so okumi, ki žive v srednjem in spodnjem toku Save in njenih pritokih, in pa zeti in nekateri v naše morje se izlivajo-jih rekah. Zeti vseh vrst bi se zlasti na Barju lahko dobro počutili in v veselje bi

bili akvaristom, ker so posebnosti svoje vrste živahni, inteligentni in torbeni, zanimivi so pa tudi zaradi nege svojega zaroda. Za te ikre napravijo orehasto gnezdo z odpadki tenkih vijic, šaša in drugih rastlin in samec čuva nekaj časa tudi mladice. Veliko uslugo bi stori vsem akvaristom, kdor bi prinesel zete na naše Barje.

Tragična smrt ob škarpi

Truplo mrtvega gospodarja je zvesto čuval pokojnikov pes

Šostanj, 5. aprila.

V petek popoldne so se vračali od dela domov delavci, zaposleni pri gradnji za-vojenjske ceste. Šli so po kolovozni cesti, ki drži proti Stropniku v Ravne. Blizu Slivnikove žage so pod škarpo, ki podpira to cesto, zagledali ležečega možkega, v katerem so spoznali Friskovca Franca, bivšega kovača iz Šostanja. Hoteli ga zbuditi in dvigniti so opazili, da ne kaže nobenih znakov življenja več.

Komisija, ki je prispela na lice mesta, je ugotovila smrt. Friskovec je nabrže šel po kraju ceste in mu je moralo pri tem spodrsmiti, da je padel po 3 do 4 metre visoki škarpi. Priletel je z glavo ob debel kamen in dobil smrtno rano. Po ugotovitvi

dejanskega stanja so truplo odpeljali v Šostanj.

Rajni Friskovec je štel 60 let. Znan je bil posebno zaradi tega, ker je zbiral žil-vino. S palico v roki in v spremstvu svo-jega zvestega psa je pešal po šostanjski okolici. Ko so ga našli mrtvega, je ležal pri njem njegov pes kot edina živa priča njegove tragične smrti. Tudi na žalostni poti domov se ni hotel ločiti od svojega mrtvega gospodarja.

Pokojnik je bil zelo priljubljen, zlasti pri kmetih, katerim je bil zdaj, ko šaleška dolina nima živnozdravnika, vsekako v pomoč. Bil je miren mož. Pred leti je bil odbojnik šostanjske občine. Bodi mu ohranjen lep spomin, kruto udarjeni rodbini pa naše sožalje.

Histerija v ločitvi zakona

V Berlinu je neki zakonski mož tožil svojo ženo za ločitev zakona po njeni kriv-di. Že po dejanski ločitvi je večkrat prišlo med njima do zelo ostrih nastopov. Žena je napadala moža s ponovilo, pljuvala mu je v obraz in ga po več ur zasledovala po mestu, da so že vsi znanosti postali pozorni na njeno početje. V ločitveni pravdi je prišlo do vprašanja, ali bi pod takimi pogoji mogel še dalje živeti v takem zakonu. Višje deželno sodišče je ženi v prid dopustilo določeno mero histerije kot olajševalno okolnost. Temu pojmovanju pa se državno sodišče ni moglo priključiti, smatrajoč da je na nižje sodišče preveč vplivala obzirnost od njenega histeričnega stanja. Državno sodišče je mnenja, da se mora vsakdo, čigar bolezenske motnje ne izključujejo v polni meri svobodne samoodločbe obvladovati in biti gospodar svoje razpoloževanja.

Kopalni kostumi kot reševalci življenja

Izkušnje pri kopanju so pokazale, da so se ženske, ki so padle v vodo, razmerno dolgo držale na vodi, čeprav niso znale plavati. To pa zaradi tega, ker se je krilo takoj napihnilo in je delovalo potem kot nekakšen plavalni mehur. Po teh opazovan-jih so izumili nov kopalni kostum za take, ki ne znajo plavati. Kostum je iz takega blaga, ki je prevlečeno z gumijem. Na spodnjem koncu srcaji podobnega ko-stuma je več žepov podobnih odprtini, ki se v vodi zapro in tvorijo tako zračne vrečke. Te vrečke drže neplavalca na vodni površini.

Napredek turških žen

Iz turških časnikov se lahko povzame, da zavzemajo turške žene čedalje večje število mest v državi službi in gospodar-skem življenju nove Turčije. Samo v glav-nem mestu Ankari je 19 sodnic in 12 odv-etnic, 20 pa profesorice po raznih višjih šolah. Število zdravnic in farmacevtk venomer raste. Samo v državnih in samoupravnih uradih je nad 8000 tipikaric, v privatnih uradih in pisarnah pa do 2000. V tovarnah v Ankari in Istanbulu pa je zaposlenih nad 20.000 turških žen in deklet.

Psi abonirani na hrano

Nedavno je v Bostonu nekdo velika re-stavracija otvorila manjše oddelke, kjer lahko dobivajo hrano tudi psi. Ljubitelji psov, ki so navezani zaradi prehrane na restavracije, se lahko odlej tudi za svoje pse abonirajo na kosilo in večerjo. To se ve, da v tej pasji restavraciji ne morejo dobiti vsi psi hrane, ampak samo tisti, za katere plačajo njihovi gospodarji.

Žena v sodobnem svetu

Položaj žene v sedanji Nemčiji

Nemški tednik »Daheim« je prinesel ne-davno tekočo žensko poučbo: »Nemška žena, neoskrnjena rase in čistokrvna (blut-sauber), prekipujejoče ženskosti, spolno vzvetolet, domorodno zakoreninjena, išče za življenjsko pot tovariša, da bosta skupaj delovala za nemško bodočnost.«

Avstrijski list »Wiener Sonn- und Mon-tagszeitung« pripominja k temu oglasu: »Po-nudbi manjka samo še dostavek, da nosi ta dana brado. Potem bi jo lahko kazali v Pratu kot najnovejšo čudo nacistične Nem-čije, zakaj drugače kot cirkusna posebnost ali kot strošilo za otroke bi se ta dama dru-god ne mogla uveljaviti. Toda v Nemčiji je ta pojava resnična. Tam v resnici živi ona, ženska, ki je izgubila svoje žensko bi-stvo in se je izpremenila v vrečo s frazami. Tusedla, ki išče svojega življenjskega tova-riša v cirkusnem tonu in v nabrekli govori-ci tretjega carstva, bi učinkovala groteskno — komično, če bi slika na bila tako pretres-ljiva. Kaj se godi z nemškimi ženami, kaj so morale doživeti, da se tako ubogljivo prilagajajo budalostim? Kakšna tragedija se skriva za pripravljenostjo, odvračati in zata-jiti vse žensko in slediti tem ljudem.«

Izpremembe, ki so se izvršile med spolo-ma, povedo o tako zvani nemški revoluciji mnogo več kakor vse, kar spada v politiko. Samo kdor ne razume nemškega bivanja, se

more zadovoljiti zgolj z analizo politične vsebine, kakor da je bistvena njena zuna-nja stran: diktatura, Führerski absolutizem. Kdor se ni zavedel, da gre v bistvu za la-kajsko vstajo, ne razume dogodkov v Nem-čiji. Gibanja niso vodili principi, niti poli-tične ideje, niti socialni motivi, temveč ob-čutek manjvrednosti zrevoitiranih lakajev. Za obstanek neke družbe ni potrebna samo zavest, sigurnosti vladajočih, temveč tudi oni, ki so v njeni službi, morajo verjeti va-njo. Nemci od razsula prvega cesarstva ni-jo več verjeli v trdnost celote; zato so se odrekli stari družbi. V ljudih z lakajsko duševnostjo se je občutek manjvrednosti pridružil se aktivno sovraštvo z voljo raz-vrednotiti in na svoj lastni nivo ponižati vse, kar je zanje nedosegljivo.

Obvladanje politične situacije je nujno potrebno, da se neka skupina polasti držav-ne moči; toda poglavito, za kar je šlo ve-čin v zadnjem prevratu, se je odigralo na terenu kulturnih in civilizacijskih in dru-žinskih postojankah. Niso pa niso lakaj-ske duše bolj sovražile kakor Berlin z nje-govo visoko, življenja zmožno kulturo. V prvi vrsti pa je bila deležna tega sovražstva moderna Berlinčanka. Svetlaka, elegantna žena je bila za Nemca malo čudo, zlasti ker je predstavljal povsem svojski tip nemške žene. Vitka, s športom utrjena, raz-umnna žena je bila najboljši produkt civili-

Ferenc Herczeg:

Zakaj je Izaura umrla...

Pred kratkim sem dobil sestrčno Lu-co vso v solzah. Sedela je na stolu pri oknu in tako plakala, da so njene lepe oči kar plavale v vodi in njene ustnice drgetale kakor v silni bridkosti. Njeno zdravje, mislim, zahteva, da se Luca vsaj enkrat na teden temeljito izjoče. Če ni drugega upravičenega poviča za jok, po-išče najstarejše letnike »Lustriranege časopisa« in bere, bogve katerikoli že. »Zed-nje ure mehiškega cesarja« ali »Konec Elbe«.

Njena čustvena duša pa je ne ovira, da ne bi pri mizi razvijala izdatnega te-ka... To samo razmaga.

Kakor rečeno sem dobil Luco jokajočo se pri oknu. Nisem je mnogo izpraševal, zakaj tako sem vedel, da ni moglo biti nič drugega vzrok njeni bolesti kakor rdeče vezana knjiga, ležeca na njenih ko-lenih. Zadnja stran je bila odprta. Vzel sem knjigo in preletel zadnje, to je 57. poglavje. Glasilo se je:

Spet smo v starem gradu grofa Ro-boza...

Iz stolna vaše cerkve se znova odlašajo binkoštni zvonovi. Njih oto-žni akordi plavajo tiho kakor late go-lobov čez poljano, kopajočo se v solcu in vonju cvetlic, tja do oken gra-du.

Mir in pokoj rsepovsod. Samo v skrivnostni temini morskog zelenega budo-arija ni pokoja in v srcu vitke blede deklice, ki leži pod pahlačastimi pal-mami v silni vročini, ne veda mir... Grofica Izaura! Ne, ne Izaura, samo njena senca. Njeno obličje je voščeno blede in prozorno kakor jabolčni cvet, ki ga je zamorila slana — slana ra-zočaranja.

Glas zvonov jo je zbudil iz nie-nih vročinskih sanj. Bolesni nasmešek

se je pokazal na njenih plemenito iz-rezanih ustnicah in tiho je šepe-tala: »Elemer, Elemer!«

V tistem trenutku so se odprla vr-ta in na pragu se je pojavil od solca zarjavel ponosen mož.

»Izaura!« je zaklical, »odpusti mi!« Odgovor je bil tiho zamirajoč vzdih, lahak kakor plahutanje metulja: »Od-puščam ti.«

»Izaura!«

Izaura ni bilo več. Njena lepa du-ša je že plavala po svetlih višavah.

Ponosni mož je padel na kolena in zaplakal. Prvič v življenju se je jokal.

Jasno so peli binkoštni zvonovi. Iz kupole grofovskega gradu je zaplaval-lah resno in svečano svilen žalna za-stava kakor ožogleni krokari...

Binkošti... Mir in pokoj vsepovsod. Samo mož, ki kleči v morskem zelenem budoariju na koži severnega medveda, se med bridkim plakanjem izprašuje:

»Zakaj?«

Res, to je več, kakor more Luca prenesti. Vse se je tako lepo bralo. Bin-košti, solnce, vonj cvetlic... Groščinski parki z ravnimi drevedmi in marmora-timi bogovi... Vojvode, mejni in navadni grofje, ki jezdi, delajo stave za sto ste-klence šampanjca in dajejo svoje plemen-itške besede... Potem na on, grof Elemer! Pravkar se je vrnil iz Afrike. Za glavo je večji od drugih, in če govori, mu rdi na čelu brazgotina.

»Gospod baron, vi ste strahopetnik!« je rekel, ali: »Na koncu parke je miren pro-stor, kjer lahko izmenjava krogi!« Potem naleti na Izauri! Ponosni Elemer. ledeno hladna Izaura! Tako sovražno se gledata, tako hladno govorita, a vendar se takoj opazi, da se ljubita. Potem se nekaj zgo-di in Elemer gre v Afriko. Izaura stopi v

svoj morskog zeleni budoar. Luca pa se tihem smehljaja, zakaj Luca je kljub materi-ni prepovedi izkušena bralka romanov in ve, da se Elemer vrne, pa naj Izaurino obličje še tako blede; morda se bo vrnil prav ob binkošti in potem bodo Izaurina lica spet rdeča...

A zdajci! Kaj je to? Blisk z jasnega neba! Najprej je začela Luca prestrašena praskati po papirju, ali ni morda nekaj listov zlepljenih, nato pa se je globoko pretresena in uničena sesedla. Grofica Izaura je umrla! Umrla, ko bi moral biti roman najzanimivejši. Umrla je proti vsem navadam, umrla resnično in nepre-ključno, umrla z bolestinam nasmeškom na plemenito izrezanih ustnicah... In grof Elemer je klečal zdaj tem v morskog zele-nem budoariju in Luca je sedela pri oknu, a oba sta se vpraševala med plakanjem:

»Zakaj?«

»Luca, bodi pametna! Ne smeš vsake neumnosti smetrati za resno. To vse ven-dar ni resnično, pisec je pač vse to kar tako naklohuštral.«

»Če se je zgledal, zakaj se ni zgledal drugače? Zakaj se ni zgledal tako, da bi postala oba srečna? Zakaj?«

»Luca, draga Luca, poslušaj me, pove-dal ti bom, zakaj je umrla grofica Izaura z bolestinam nasmeškom na plemenito iz-rezanih ustnicah.«

Pisatelj romana »Zakaj« je obdeval nekoč pri svoji teti in po kavi je rekel: »Pisati hočem!«

V sobi je zdajci vse utihnilo, stare sta se mnogo obetajoče spogledala. Mariška pa je planila pokoncu in rekla: »V moji sobi!«

V petih minutah je bilo vse pripravljeno. Na majo pisalno mizo je Mariška položi-la dvajset listov finega papirja in več no-vih peres. Tudi kozarec sveže vode je po-stavila takaj in v vazo je dala cvetje španskega beza. Otroke so nagnali k so-sedom in kletko s pticem so pokrili z žepnim robcem. Tako svet mir je zavladal

po vsej hiši, da bi bil lahko slišal plahu-tanje muhih peroti, da, celo tihozne ko-rake smuze.

Pisatelj se je vsedel, malo premišljal in zapisal:

»Dragi gospod Löwy! Če mislite, da me boste z grožnjo rubežni prestraši-li, se zelo motite. Če pa hočete poča-kati še šest tednov, boste dobili vse denar do zadnjega novca. Rekla sem vam že, da pišem roman z naslovom »Zakaj. Polovico sem ga že spisal. Moja založnica, tvrdka Fuchs in drug, vztraja, žal, na tem, da ne plača prej, dokler ne bo ves roman napisan. To se bo zgodilo v kakšnih šestih tednih. Čakajte torej potrpežljivo, pustite me, da bom v miru delal, potem dobim jaz svoj denar in Vi svoja.«

Pisatelj je vstal in pisane je kuverto in dal pismo v žep. Mariška je čakala pri vratih z očmi, bleščecimi se od radovedno-sti.

»Ali si že končal? Tako malo si pisal na moji mizi?«

Vseč bi ji bilo, če bi bil njen bratranec napisal ves roman na njeni mizi. Pisatelj je bil mimi: »Zapisal sem si samo neki do-mislek.«

»Apercu«, je potem pojasnila Mariška starima.

Otroci so se pozneje postavljali nasproti sosednjim otrokom: »Naš stric zna pisati apercuje, vaf pa ne.«

Luca, ali bi rada vedela, kakšen človek je bil gospod Löwy? Majhen, star, gubast možič je bil, zmerom črno oblečen. Njega-desna noga je bila za dober centimeter krajša od leve, zato je imel na desnem čevlju za toliko debelejši podplat. Njega-va glava je bila skoro samo čelo, a obličje je imel že blizu ovratnika: kjer imajo dru-gi ljudje usta, je imel oči, kjer pa brado, so bila usta.

Apercu je imel ta učinek, da je gospod Löwy naslednjega dne prišel v spremstvu uradnih oseb s svojim ropotajočim debe-lim podplatom v romanopisčevu stanovan-je zaradi rubeži.

Pisatelju je bilo med vsemi njegovimi zemskimi dobrinami žal le za frak. To pa ne zaradi tega, ker bi bil morda druge svo-je dobrine ocenjeval bolj matehovsky, ne-go zato, ker je zaradi bližajočega se pred-pusta frak najnujnejše potreboval. Gospod Löwy pa je bil neizprosni in je obljubil, da pride frak pri dražbi zadnji na vrsto. Dražba naj bi trajala eno uro. V tem ča-su pisatelj že lahko dobi kje denar.

Luca, ti vprašuje, kakšno zvezo ima frak s smrtjo grofice Izaurc. Ko je pisatelj z mračnim obrazom stopal sem in tja, je vzel v roke rokopis romana »Zakaj«. He, če bi mogel roman hitro končati!

Takrat mu je padla na um misel usmr-titi Izaurc in s tem hitrega zaključiti ro-mana. Dolgo se je boril sam s seboj. Koga naj obtuje, grofica Izaura ali frak? Ljubil je črta, Izaura je bila mlada, lepa in plemenita. Pa tudi frak je bil še čisto deber, čeprav ne več nov; zlasti podlaga mu je bi-la že nekoliko oguljena.

Luca, frak je zmagal. Prav ko so se stari krošnjari pogajali za dežni plač, se je vsedel pisatelj za mizo in napisal 57. po-glavje. Potem se je hitro odpeljal k tvrdki Fuchs in drug in izročil rokopis. Založnica eta se nekoliko začudila, da je roman tako kratek, potem pa sta izračunala honorar in ga izplačala.

Luca, ki se je za literarno zgodovino zelo zanimala, je vprašala: »Ali je pisatelj še rešil frak? Ali je še prišel pravdočasno?«

»Luca, uboga Luca, bodi pripravljena na najhujše. Ko je pisatelj začel denar v žepu, ni šel nič domov, temveč je mislil pri sebi: Zakaj mi bo stari oguljeni frak? Pozimi si bom dal napraviti novega elegantnega.« Ko pa je bil pust, pisatelj ni imel fraka, ne novega ne starega, založnik je imel slab roman in Löwy ni dobil povrnjenih niti stroškov za dražbo. Uboga grofica Izaura pa je morala umreti v cvetu mladosti z bolestinam nasmeškom na plemenito izrezanih ustnicah in nihče ni vedel »zakaj.«